

Mer regionalt samarbete kan rädda utbud av yrkesutbildningar

Små elevkullar och svagt söktryck gör det svårare för kommuner och fristående skolor att erbjuda ett brett utbud av yrkesutbildningar i gymnasieskolan. Ett minskat utbud kan leda till att bostadsorten blir mer avgörande för vilken utbildning en elev i praktiken kan gå. Skolverket ser mer regional samverkan som en väg att förhindra den utvecklingen. Det är en av de bedömningar som Skolverket lämnar i en ny rapport om yrkesutbildning.

- Regional samverkan är en viktig del i arbetet med att stärka yrkesprogrammen. Genom samarbete kan fler elever erbjudas ett bättre utbud av program och det kan vara lättare att gemensamt skaffa bra platser för lärande ute i arbetslivet. Mycket samverkan pågår men den kan behöva mer fokus och stimulans, säger Helén Ängmo, överdirektör på Skolverket.

Skolverket ger i rapporten "Samlad redovisning och analys inom yrkesutbildningsområdet" en bild av myndighetens pågående insatser inom yrkesutbildningsområdet. Skolverket beskriver den aktuella situationen utifrån tidigare studier. I rapporten ges också samlade bedömningar av utvecklingsbehov. Allt färre söker yrkesprogram i gymnasieskolan. 2007 valde 35 procent av nybörjareleverna ett yrkesprogram i gymnasieskolan. 2013 var motsvarande andel 27 procent.

Minskat utbud får konsekvenser

Ett svagt söktryck i kombination med små elevkullar leder i vissa fall till att elevunderlaget blir så litet att skolor upphör att erbjuda vissa utbildningar eller inriktningar. Rapporten "Nationella program" som publicerades tidigare i år tar upp den här problematiken. Skolverket får också signaler från skolor och kommuner att det är svårt att upprätthålla ett brett utbud av utbildningar. Ett minskat utbud inom en region begränsar elevernas valmöjligheter. En utbildning som lagts ner kan vara svår att återuppta, då lärarkompetens och andra resurser kan ha försvunnit.

Ytterligare arbete behövs

Skolverket redovisar att många insatser pågår när det gäller att stärka kvaliteten i elevers lärande på arbetsplatser. Fortfarande finns dock flera brister, bl.a. när det gäller handledning och tillgång till platser hos arbetsgivare. Kontakterna mellan skolan och arbetsplatsen är inte alltid tillräckliga. Rektorer inkluderar inte alltid arbetsplatsen i skolans arbete med att förbättra utbildningen.

- Skolans ledning har ett stort ansvar för elevernas lärande på arbetsplatser. Det är viktigt att rektorer synliggör arbetsplatsens betydelse i elevernas utbildning och att denna del tas med i skolans systematiska kvalitetsarbete, säger Helén Ängmo.

Viktigt med andra vägar till yrkesutbildning

När färre unga väljer en yrkesutbildning behövs ökad uppmärksamhet på hur vuxenutbildningen kan bidra till arbetslivets kompetensförsörjning. En annan viktig fråga är hur elever som har gått ett högskoleförberedande program därefter kan växla till en yrkesutbildning. Idag är det många gånger svårt för en elev som gått ett högskoleförberedande program att sedan gå en yrkesutbildning i kommunernas vuxenutbildning.

För mer information

www.skolverket.se

Kontaktinformation

För frågor till överdirektör Helén Ängmo kontakta Skolverkets presstjänst 08-527 333 00

För frågor om rapporten kontakta undervisningsråd Anne-Marie Lindström 08-527 334 30